

II

(Tiesību akti, kuri pieņemti, piemērojot EK/Euratom līgumus, un kuru publicēšana nav obligāta)

LĒMUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS LĒMUMS

(2007. gada 13. septembris)

attiecībā uz procesu saskaņā ar EK līguma 81. pantu

(Lieta COMP/E-2/39.142 – Toyota)

(izziņots ar dokumenta numuru K(2007) 4273)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(2007/831/EK)

- (1) Šis lēmums, kas ir pieņemts saskaņā ar 9. panta 1. punktu Padomes 2002. gada 16. decembra Regulā (EK) Nr. 1/2003 par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā⁽¹⁾, ir adresēts *Toyota Motor Europe NV/SA* (turpmāk tekstā "Toyota") un attiecas uz tehniskas informācijas sniegšanu *Toyota* markas⁽²⁾ transportlīdzekļu remonta vajadzībām.
- (2) Tehniskā informācija ietver datus, procesus un instrukcijas, ko izmanto, lai pārbaudītu, saremontētu un nomaiņītu transportlīdzekļu defektīvās/salūzušās/nolietotās daļas vai lai novērstu trūkumus kādā no transportlīdzekļu sistēmām. Tā ietver septiņas galvenās kategorijas:
- galvenie parametri (dokumentācija par transportlīdzekļa visām atsauces vērtībām un mērāmo lielumu kontrolvērtībām, piemēram, griezes momenta uzstādījumi, bremžu pielāgšanas mērījumi, hidrauliskais un pneimatiskais spiediens),
 - diagrammas un apraksti par remonta un ekspluatācijas darbību posmiem (apkopes rokasgrāmatas, tehniskā dokumentācija, piemēram, konstrukcijas rasējumi, konkrētajiem remontiem paredzēto rīku apraksts un diagrammas, piemēram, elektropievades shēmas vai hidraulika),
 - informācija, kas vajadzīga pārbaudēm un diagnostikai (tostarp kodi defektu diagnosticēšanai un novēršanai, programmatūra un cita transportlīdzekļu defektu noteikšanai vajadzīga informācija); liela daļa šīs informācijas, tomēr ne visa, ir atrodama specializētajos elektroniskajos rīkos,
 - kodi, programmatūra un cita informācija, kas vajadzīga, lai pārprogrammētu, uzstādītu vai inicializētu transportlīdzekļa elektroniskās vadības ierīces. Šī kategorija ir saistīta ar iepriekšējo, jo bieži vien, lai noteiktu defektu un pēc tam ar elektronisko vadības ierīču palīdzību izdarītu vajadzīgos pielāgojumus, tiek izmantoti vieni un tie paši elektroniskie rīki,
 - informācija par rezerves daļām, tostarp rezerves daļu katalogi ar daļu kodiem un aprakstiem, kā arī transportlīdzekļu identificēšanas metodes (tas ir, dati par transportlīdzekļa konkrētu modeli, lai remontētājs varētu identificēt sākotnēji iemontētās daļas, un tādējādi atpazīt, kādi attiecīgie daļu kodi atbilst daļām, ar kurām nomaina oriģinālās daļas konkrētajā transportlīdzeklī),
 - speciālā informācija (paziņojumi par atsaukšanu un biežiem defektiem),
 - mācību materiāli.
- ⁽¹⁾ OV L 1, 4.1.2003., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 411/2004 (OV L 68, 6.3.2004., 1. lpp.).
- ⁽²⁾ Turpmāk tekstā vārds "Toyota" nozīmē "Toyota Motor Europe NV/SA", bet vārdi "Toyota marka" vai "Toyota mehāniskais transportlīdzeklis/automašīna" ir lietoti, lai apzīmētu transportlīdzekļus, ko ražo Toyota ar Toyota zīmolvārdu.

- (3) 2006. gada decembrī Komisija uzsāka lietas izskatīšanu un adresēja *Toyota* sākotnējo vērtējumu, kurā tika ietverts provizorisks secinājums, ka *Toyota* līgumi ar tā partneriem, kas sniedz pēcpārdošanas pakalpojumus, rada bažas par to atbilstību EK līguma 81. panta 1. punktam.
- (4) Komisijas sākotnējā vērtējumā bija minēts, ka *Toyota*, iespējams, nav darījis pieejamu noteiktu kategoriju tehnisko informāciju par transportlīdzekļu remontu krietni pēc Komisijas 2002. gada 31. jūlija Regulā (EK) Nr. 1400/2002 par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu vertikālu vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām mehānisko transportlīdzekļu nozarē⁽¹⁾ noteiktā pārejas posma beigām. Turklāt laikā, kad tika uzsākta Komisijas izmeklēšana, *Toyota* joprojām nebija izveidojis efektīvu sistēmu, kas ļautu neatkarīgajiem remontētājiem neierobežoti piekļūt tehniskajai informācijai par transportlīdzekļa remontu. Lai arī Komisijas izmeklēšanas gaitā *Toyota* uzlaboja savas tehniskās informācijas pieejamību, jo īpaši palielinot informācijas apjomu tā tehniskās informācijas tīmekļa vietnē, kas pazīstama kā *TechDoc* tīmekļa vietne ("TI tīmekļa vietne"), kā arī palielinot šajā tīmekļa vietnē ietverto modeļu skaitu, informācija, kas tika padarīta pieejama neatkarīgajiem remontētājiem, joprojām šķita esam nepilnīga.
- (5) Sākotnējā vērtējumā konstatēts, ka šī prakse iespaido šādus konkrētos tirgus – vieglo automobiļu remonta un tehniskās apkopes pakalpojumu sniegšanas tirgu un remontētājiem paredzētās tehniskās informācijas sniegšanas tirgu. Pirmajā no minētajiem tirgiem *Toyota* pilnvaroto tīklu dalībniekiem bija lielas tirgus daļas, kamēr otrajā *Toyota* bija vienīgais piegādātājs, kas varēja piedāvāt savu transportlīdzekļu remontētājiem tehnisko informāciju pilnā apjomā.
- (6) Apkopojot būtiskāko, konstatēts, ka *Toyota* apkopes un rezerves daļu izplatīšanas līgumos tā pilnvaroto tīklu dalībniekiem tiek prasīts veikt pilnu konkrētajai markai specifisku remonta pakalpojumu klāstu un darboties kā rezerves daļu vairumtirgotājiem. Komisija puda bažas, ka šādu līgumu iespējami radīto negatīvo ietekmi varētu vēl pastiprināt tas, ka *Toyota* neatkarīgajiem remontētājiem nenodrošina pienācīgu piekļuvi tehniskajai informācijai, izslēdzot uzņēmumus, kas vēlētos un spētu piedāvāt remonta pakalpojumus, izmantojot citus uzņēmējdarbības modeļus.
- (7) Komisijas sākotnējais secinājums bija tāds, ka kārtība, kādā *Toyota* neatkarīgajiem remontētājiem sniedz tehnisko informāciju, neatbilst pēdējo vajadzībām ne pieejamas informācijas apjoma, ne pieejamības ziņā un ka šāda prakse savienojumā ar līdzīgu citu automobiļu ražotāju rīcību varētu būt veicinājusi neatkarīgo remontētāju stāvokļa pasliktināšanos tirgū. Tas savukārt varētu būt radījis ievērojamu kaitējumu patērētājiem tādēļ, ka ievērojami samazinājusies rezerves daļu izvēle, remonta pakalpojumiem pieaugušas cenas, samazinājusies remontdarbīcu izvēle, iespējams, radušies drošības riski, kā arī nav pieejamas inovatīvas remontdarbnīcas.
- (8) Turklāt tas, ka *Toyota* neatkarīgajiem remontētājiem nenodrošina pienācīgu piekļuvi tehniskajai informācijai, var traucēt uz tā līgumiem ar pēcpārdošanas pakalpojumu sniedzējiem attiecināt Regulā (EK) Nr. 1400/2002 noteikto atbrīvojumu, jo saskaņā ar šīs regulas 4. panta 2. punktu regulā noteikto atbrīvojumu nepiemēro, ja mehānisko transportlīdzekļu piegādātājs atsakās nodrošināt neatkarīgajiem tirgus dalībniekiem piekļuvi visai tehniskai informācijai, diagnostikas un citam aprīkojumam, rīkiem, ieskaitot visu atbilstošu programmatūru, vai mācībām, kas ir nepieciešamas, lai veiktu mehānisko transportlīdzekļu remontu un tehnisko apkopi. Saskaņā ar regulas 26. apsvērumu piekļuves nosacījumi nedrīkst būt diskriminējoši pilnvarotu un neatkarīgu tirgus dalībnieku starpā.
- (9) Visbeidzot, Komisija nonāca pie provizoriska secinājuma, ka, ņemot vērā piekļuves trūkumu tehniskajai informācijai par transportlīdzekļu remontu, šķiet, ka uz līgumiem, kas noslēgti starp *Toyota* un tā pilnvarotajiem remontētājiem, nevar attiecināt 81. panta 3. punkta noteikumus.
- (10) *Toyota* 2007. gada 22. janvārī piedāvāja Komisijai, ka tas uzņemas saistības, lai novērstu sākotnējā vērtējumā minētās bažas par konkurenci.
- (11) Saskaņā ar šīm saistībām princips, pēc kura nosaka, kāda informācija sniedzama, ir diskriminācijas nepieļaušana starp neatkarīgajiem un pilnvarotajiem remontētājiem. Šajā sakarā *Toyota* nodrošinās, ka visa tā transportlīdzekļu remontam un tehniskajai apkopei nepieciešamā tehniskā informācija, instrumenti, aprīkojums, programmatūra un apmācība, kādu pats *Toyota* uzņēmums vai kāds tā uzdevumā sniedz pilnvarotajiem remontētājiem un/vai neatkarīgajiem importētājiem visās ES dalībvalstīs, tiks darīta pieejama arī neatkarīgajiem remontētājiem.

(1) OV L 203, 1.8.2002., 30. lpp.

- (12) Saistībās ir noteikts, ka "tehniskā informācija" Regulas (EK) Nr. 1400/2002 4. panta 2. punkta nozīmē ietver visu informāciju, kas tiek sniegta pilnvarotajiem remontētājiem attiecībā uz *Toyota* mehānisko transportlīdzekļu remontu vai tehnisko apkopi. Kā piemērus var minēt programmatūru, defektu kodus un citus parametrus, kā arī to atjauninātās versijas, kas ir nepieciešamas darbā ar elektroniskām vadības ierīcēm nolūkā instalēt vai atjaunot *Toyota* ieteiktos iestatījumus, mehānisko transportlīdzekļu identifikācijas metodes, rezerves daļu katalogus, praksē rastus risinājumus problēmām, kādas raksturīgas konkrētajam modelim vai partijai, un paziņojumus par atsaukšanu, kā arī citus paziņojumus, kuros noteikti remontdarbi, kādus pilnvarotā remontētāju tīkla ietvaros var veikt bez maksas.
- (13) Piekļuve rīkiem ietver piekļuvi elektroniskiem diagnostikas un citiem remonta rīkiem, kā arī ar tiem saistītu programmatūru, ieskaitot tās regulāri atjauninātās versijas, un pēcpārdošanas pakalpojumus šiem rīkiem.
- (14) Ierosinātās saistības ir saistošas *Toyota* un ar to saistītajiem uzņēmumiem, bet nav tieši saistošas *Toyota* transportlīdzekļu marku neatkarīgajiem importētājiem, kas tiek dēvēti par "nesaistītiem vietējiem tirgdarbības un pārdošanas uzņēmumiem" ("nesaistītiem VTPU"). Tādēļ tajās dalībvalstīs, kurās *Toyota* izplata savus transportlīdzekļus ar nesaistītu VTPU starpniecību, *Toyota* ir piekritis darīt visu iespējamo, lai līgumiski noteiktu šiem uzņēmumiem saistības sniegt *Toyota* jebkādu tehnisko informāciju vai tehniskās informācijas versijas dažādās valodās, ko tie ir snieguši pilnvarotajiem remontētājiem attiecīgajā dalībvalstī. *Toyota* apņemas nekavējoties ievietot šo tehnisko informāciju vai tās versijas dažādās valodās savā TI tīmekļa vietnē.
- (15) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1400/2002 26. apsvērumu *Toyota* nav pienākuma sniegt neatkarīgajiem remontētājiem tehnisko informāciju, kas varētu ļaut trešajai personai apiet vai deaktivēt iebūvētās pretaizdzīšanas ierīces, pārkalibrēt⁽¹⁾ elektroniskās ierīces vai iejaukties to ierīču darbībā, kas ierobežo transportlīdzekļa darbību. Tāpat kā jebkurš cits uzņēmums ES tiesību aktos, 26. apsvērumā jāinterpretē šauri. Saistībās ir noteikts, ka, ja *Toyota* minētu šo uzņēmumu kā iemeslu kādas tehniskās informācijas neizpaušanai neatkarīgajiem remontētājiem, tas ir apņēmies nodrošināt, ka netiktu izpausta tikai tā informācija, kas nepieciešama, lai nodrošinātu 26. apsvērumā aprakstīto aizsardzību, un šīs informācijas trūkums neliegtu neatkarīgiem remontētājiem veikt darbības, kas nav uzskaitītas 26. apsvērumā, ieskaitot darbu pie tādām ierīcēm kā elektroniskas dzinēja vadības ierīces, gaisa spilveni, drošības jostu nospriegotāji vai centrālās atslēgas elementi.
- (16) Regulas (EK) Nr. 1400/2002 4. panta 2. punktā noteikts, ka tehniskā informācija jādara pieejama samērīgi ar neatkarīgo remontētāju vajadzībām. Tas nozīmē gan to, ka informācija netiek ierobežota, gan to, ka, nosakot maksu, tiek ņemts vērā tas, cik lielā apjomā neatkarīgie remontētāji izmanto attiecīgo informāciju.
- (17) Atbilstoši šim principam saistībās ir noteikts, ka *Toyota* TI tīmekļa vietnē iekļaus visu tehnisko informāciju, kas attiecas uz modeļiem, kas laisti apgrozībā no 1997. gada 1. janvāra, un nodrošinās, ka jebkurā laikā TI tīmekļa vietnē vai kādā citā saistītā vietnē būs pieejama visa atjauninātā tehniskā informācija. Turklāt *Toyota* pastāvīgi nodrošinās, ka tīmekļa vietne ir viegli atrodama un nodrošina tāda paša līmeņa rezultātus kā metodes, ko izmanto tehniskās informācijas sniegšanai *Toyota* pilnvaroto tīklu dalībniekiem. Ja *Toyota* vai kāds cits uzņēmums, kas darbojas *Toyota* uzdevumā, nodos kādu tehnisko informāciju pilnvarotajiem remontētājiem kādā ES valodā, *Toyota* nodrošinās, ka informācija šajā valodā nekavējoties tiek ievietota TI tīmekļa vietnē.
- (18) Attiecībā uz tehnisko informāciju par modeļiem, kurus *Toyota* laidis apgrozībā laikposmā no 1997. gada 1. janvāra līdz 2000. gada 1. janvārim, *Toyota* ir apņēmis šo informāciju ievietot TI tīmekļa vietnē līdz 2007. gada 31. decembrim.
- (19) Saskaņā ar saistību *Toyota* vietnes piekļuves maksas sistēma tiks balstīta uz maksu, kādu par gada abonentu *Toyota* iekšējā maksā pilnvarotie remontētāji, proti, EUR 2 400. Tomēr, lai panāktu atbilstību regulā noteiktajai samērīguma prasībai, *Toyota* piekrīt nodrošināt proporcionālu sadalījumu pa mēneša, nedēļas, dienas, četru stundu, trīs stundu, divu stundu un stundas laika vienībām attiecīgi par EUR 3 stundā, EUR 6 par divām stundām, EUR 9 par trim stundām, EUR 12 par četrām stundām, EUR 16 par dienu, EUR 72 par nedēļu un EUR 240 par mēnesi. *Toyota* piekrīt saglabāt šo piekļuves maksas sistēmu un nepaaugstināt maksu virs vidējā inflācijas rādītāja ES visā saistību pildīšanas laikā.
- (20) *Toyota* apņemšanās neskar nevienu pašreizējo vai turpmāko Kopienas vai valstu tiesību noteikto prasību, kas paplašinātu tehniskās informācijas apjomu, kāds *Toyota* jāsniiedz neatkarīgajiem tirgus dalībniekiem, un/vai noteiktu izdevīgāku veidu, kādā sniedzama šī informācija.
- (21) *Toyota* ir apņēmusies ieviest sūdzību izskatīšanas procedūru, kuru var piemērot, lai izskatītu jebkādu sūdzību, ko attiecībā uz piekļuvi tehniskajai informācijai iesniedzis kāds neatkarīgais remontētājs vai Eiropas Savienībā reģistrētu neatkarīgo remontētāju apvienība.

(¹) T.i., modificēt elektroniskās vadības ierīces sākotnējo iestatījumu neatbilstoši *Toyota* ieteikumiem.

- (22) Saskaņā ar minēto procedūru pēc sākotnējā iesnieguma saņemšanas vietējais tirgdarbības un pārdošanas uzņēmums ("VTPU") vispirms visas sūdzības izskata savā līmenī, iecelot sūdzības izskatītāju. Šāds sūdzības izskatītājs izskata sūdzību, sniedz papildu informāciju vai paskaidrojumu un/vai ierosina sūdzības iesniedzējam risinājumu. Ja sūdzības izskatītājs un sūdzības iesniedzējs nevar panākt vienošanos vai atrisinājumu attiecībā uz sūdzību, sūdzības izskatītājs tūlīt nosūta sūdzību uz *Toyota* izveidoto palīdzības dienestu, izņemot gadījumus, kad vienošanos vai atrisinājumu nevar panākt tādēļ, ka neatkarīgais remontētājs vai remontētāju apvienība nevēlas sadarboties. *Toyota* tālāk izskata attiecīgo gadījumu un vai nu apstiprina sūdzības izskatītāja nostāju, vai ierosina alternatīvu risinājumu. Ja *Toyota* un sūdzības iesniedzējs nevar panākt vienošanos vai atrisinājumu attiecībā uz sūdzību, *Toyota* apņemas piekrist lietas izskatīšanai šķīrējtiesā. Jebkurā gadījumā sūdzības iesniedzējs var pieprasīt šādu izskatīšanu šķīrējtiesā divdesmit darba dienu laikā no sākotnējās sūdzības iesniegšanas VTPU.
- (23) Šī izskatīšana šķīrējtiesā notiek saskaņā ar attiecīgajiem valsts noteikumiem par šķīrējtiesām, un šķīrējtiesa sastāv no trim šķīrējtiesnešiem, kas iecelti saskaņā ar šiem noteikumiem. Šķīrējtiesa sanāk tajā dalībvalstī, kurā reģistrēta sūdzības iesniedzēja puse. Šķīrējtiesas procesa valoda ir šķīrējtiesas vietas valoda. Strīda izskatīšana šķīrējtiesā neskar tiesības iesniegt prasību kompetentā valsts tiesā.
- (24) Šis lēmums nosaka, ka, ņemot vērā šīs saistības, Komisijas rīcībai vairs nav pamata. Saistības ir saistošas līdz 2010. gada 31. maijam.
- (25) Padomdevēja komiteja konkurences ierobežojumu un dominējoša stāvokļa jautājumos 2007. gada 9. jūlijā sniedza labvēlīgu atzinumu.